

Za doc. RNDr. Igorom Modlitbom, CSc.

(* 14. 5. 1937 – † 23. 4. 2021)

Igor Modlitba bol významným predstaviteľom slovenskej a československej inžinierskej geológie a hydrogeológie. Vyštudoval tento odbor v roku 1960 na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. V roku 1969 obhájil rigoróznú prácu na tému *Štúdium rovnorodosti fyzikálnych vlastností faciálne-genetického komplexu hornín pliocénneho veku* na Katedre inžinierskej geológie a získal tak titul RNDr. V roku 1991 obhájil vedeckú hodnosť kandidáta geologických vied (CSc.) prácou na tému *Inžinierskogeologické vlastnosti spraší Trnavskej a Nitrianskej pahorkatiny*. V roku 1994 sa habilitoval na docenta v odbore inžinierska geológia.

Po skončení vysokoškolského štúdia pracoval na Katedre inžinierskej geológie PriF UK. V roku 1964 odišiel pracovať do národného podniku Inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum (IGHP), závod Bratislava, kde už začiatkom 70. rokov viedol laboratórium mechaniky zemín. Pod jeho vedením sa stalo špičkovým laboratórium v Československu. Počas pôsobenia v IGHP v rokoch 1964 – 1980 sa zameriaval na vypracovanie metodických postupov laboratórnych prác pre potreby inžinierskej geológie a geotechniky. V roku 1973 sa podieľal na zostavení prvej slovenskej metodickéj príručky na stanovovanie inžinierskogeologických vlastností v laboratóriách. Intenzívne sa venoval riešeniu úloh technického rozvoja a rezortných výskumných úloh v odbore konštrukcie nových laboratórnych prístrojov a inžinierskogeologických vlastností zemín. Spolupracoval na riešení výskumných úloh, ktorých koordinátorom bol HYDROSTAV, n. p., Bratislava, ako aj Katedra geotechniky Slovenskej vysokej školy technickej (SVŠT) v Bratislave. Tieto úlohy boli zamerané na overovanie vhodnosti rôznych prirodzených a umelých zemín ako materiálov do tesniacich clón rekonštruovaných dunajských hrádzi, ako aj na výskum inžinierskogeologických vlastností sedimentov. Aktívne sa zúčastňoval na riešení a koordinácii v rámci štátnej výskumnej úlohy INTERGEOTECHNIKA, časti *Inžinierskogeologické stanovovanie vlastností zemín*, ktorej hlavným cieľom bola unifikácia laboratórnych a terénnych metód stanovenia niektorých inžinierskogeologických vlastností zemín. V tom čase bol

aj riešiteľom rezortnej výskumnej úlohy *Zefektívnenie inžinierskogeologického prieskumu*. V roku 1979 mu Úrad pre vynálezy a patenty udelil osvedčenie na nový priemyselný vzor za spoluúčasť pri konštruovaní originálneho krabicevého šmykového prístroja.

Dňa 1. októbra 1980 nastúpil do GÚDŠ v Bratislave ako vedúci oddelenia inžinierskej geológie, kde pôsobil do roku 1993. Významnou mierou sa zaslúžil o rozšírenie oddelenia inžinierskej geológie aj do regionálneho centra GÚDŠ v Košiciach v roku 1981. Pod jeho vedením pracovalo a rozvíjalo svoje vedomosti a zručnosti

dovedna 25 geológov a technikov. Oddelenie v tom čase riešilo široké spektrum regionálnych inžinierskogeologických výskumných úloh, ktoré boli zamerané najmä na inžinierskogeologické mapovanie, registráciu a regionálny výskum zosuvov, inžinierskogeologické vlastnosti hornín, ochranu a optimálne využívanie životného prostredia, výber lokalít na ukladanie skládok odpadu, ako aj na rôznu expertíznu činnosť.

Od roku 1993 pracoval ako špecialista na hlbokomorskú inžiniersku geológiu pri prieskume hlbokomorského ložiska polymetalických koncentracií v oblasti tektonického pásma Clarion – Clipperton v severnej časti Pacifiku v organizácii INTEROCEANMETAL. V tomto čase sa zúčastnil na štyroch morských výskumných expedíciách do oboch častí Pacifiku, na ktorých sa zaoberal stanovovaním a hodnotením inžinierskogeologických vlastností sedimentov dna oceánu v hĺbke 4 400 až 4 600 m, vývojom metodiky a prístrojov na laboratórne a terénne stanovovanie inžinierskogeologických vlastností sedimentov a polymetalických koncentracií, ako aj hodnotenie zraniteľnosti horninového prostredia ťažbou koncentracií.

Na záver svojej profesionálnej kariéry odovzdával svoje skúsenosti v spoločnosti Terratest.

Dňa 31. mája 1990 bol vymenovaný za súdneho znalca Krajského súdu v Bratislave v odbore geológia a v odbore statika stavieb s celoštátnou pôsobnosťou a bol registrovaný v registri znalcov na Ministerstve spravodlivosti SR.

Aktívne spolupracoval pri tvorbe ČSN a STN v odbore geotechniky a inžinierskej geológie. Bol dlhoročným

členom Federálnej normalizačnej komisie – geotechnika. Venoval sa najmä metodickým postupom posudzovania dosahu ľudskej činnosti na geologické prostredie. Podieľal sa na zostavení *Geologického terminologického slovníka – Inžinierska geológia* (GÚDŠ, 1992) a *Inžinierskogeologického a geotechnického terminologického slovníka* (Petro et al., 2008).

Ako významný inžiniersky geológ bol prizývaný aj do pedagogického procesu na Katedre inžinierskej geológie PriF UK a Katedre geotechniky Stavebnej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej najmä ako vedúci diplomových prác a praktických cvičení v laboratóriu mechaniky zemín. Bol externým prednášateľom pre poslucháčov postgraduálneho štúdia inžinierskej geológie na Katedre inžinierskej geológie PriF UK v Bratislave, členom skúšobných komisií pre štátne záverečné skúšky, rigorózne skúšky a skúšky na udeľovanie vedeckých hodností v rámci Prírodovedeckej fakulty a Stavebnej fakulty.

Od roku 1972 pracoval v závodnej pobočke Slovenskej vedecko-technickej spoločnosti (SVTS) a od roku 1988 v celoštátnom výbore vedecko-technickej spoločnosti (VTS) pre zakladanie stavieb – skupina inžinierskej geológie. V rámci nich sa podieľal na organizovaní viacerých inžinierskogeologických exkurzií, seminárov a konferencií na území ČSFR. Patril k zakladajúcim členom Slovenskej asociácie inžinierskych geológov (SAIG).

Za výsledky jeho dlhoročnej práce a praxe mu bolo udelených viacero vyznamenaní a ocenení: vyznamenanie predsedu SGÚ Najlepší pracovník geologickej služby (1968); vyznamenanie Najlepší pracovník GÚDŠ (1985); Pamätná medaila pri príležitosti 20. výročia založenia SZOPK (1993); Bronzová medaila PriF UK v Bratislave za aktívnu spoluprácu pri pedagogickom procese na vysokých školách (1987); Čestné uznanie za spoluprácu od Stavebnej fakulty SVŠT v Bratislave (1988); Pamätná medaila

k 50. výročiu založenia PriF UK v Bratislave (1990); Zlatá medaila Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra za vedecký prínos v geológii (2017).

Publikoval viac ako 110 prác v domácich i zahraničných časopisoch a zborníkoch vrátane monografií a zostavil viac ako 70 správ výskumných úloh, odborných posudkov, expertíz a pod. Je spoluautorom viacerých vysokoškolských učebných textov zameraných na laboratórne zisťovanie fyzikálnych a mechanických vlastností zemín, ako aj na moderné metódy hodnotenia horninového a životného prostredia. V spoluautorstve s J. Šajgalíkom napísal monografiu *Inžinierskogeologické vlastnosti spraší Podunajskej nížiny* (1983), ktorá ako prvá na Slovensku komplexne riešila vzťah genézy a inžinierskogeologických vlastností spraší uvedenej oblasti. Zoznam jeho najvýznamnejších prác je uvedený v bibliografii publikovanej pri príležitosti jeho 80. narodenín v *Geologických prácach, Správach 130* (2017).

Igor Modlitba bol uznávaným odborníkom v Československu aj v zahraničí, ktorý nemal problém nadviazať kontakty a spolupracovať s každým, kto mal úprimný záujem o tento odbor. Bol to milý a láskavý človek, výborný kolega, vždy ochotný poradiť a pomôcť.

Drahý náš Igor, síce si odišiel tam, odkiaľ niet návratu, no naďalej zostávaš v našej pamäti!

Pavel Liščák

Použité podklady:

Cambel, B., Slavkay, M., Kaličiak, M. et al., 1996: Významní slovenskí geológovia. Bratislava, Veda, Vyd. Slov. Akad. Vied.
Archív oddelenia inžinierskej geológie ŠGÚDŠ